Condor Rapporten 657

Pelserstraat 33 te Maaseik

Programma van Maatregelen

T. Deville en S. Houbrechts

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave *1*

2. Gemotiveerd advies *2*

2.1. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek **2**

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site **2**

2.3. Waardering van de archeologische site **2**

2.4. Impactbepaling **3**

2.5. Bepaling van maatregelen **3**

3. Programma van Maatregelen voor vrijgave *4*

3.1. Administratieve gegevens **4**

3.2. Aanleiding vooronderzoek **6**

3.3. Afbakening in omvang en diepte **6**

3.4. strategie voor behoud in situ en technische bepalingen aan de uitvoeringswijze **6**

3.5. Fasering van de uitvoering **7**

3.6. Noodzakelijk competenties **7**

3.7. Risicofactoren **7**

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

In 2018 werd er een bureauonderzoek uitgevoerd voor de stedenbouwkundige vergunning van een nieuw schoolgebouw van 750 m², een parking van 2000 m² en aanhorigheden. Aangezien ter plaatse van de bestaande school een klooster gevestigd was vanaf 1480 werd een proefsleuvenonderzoek en een sloopbegeleiding van de toekomstige werken geadviseerd. Dit proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd in februari 2021 en omvat enkel de voormalige tuinzone. De overige terreingedeelten zijn nog niet onderworpen aan verder archeologisch onderzoek en de in de archeologienota beschreven maatregelen blijven hier gelden. Uit dit proefsleuvenonderzoek kwam naar voren dat de ondergrond van het plangebied verstoord door lagen en kuilen die kolengruishoudend zijn. Er zijn geen resten van het klooster aangetroffen, noch gebouwresten, noch resten die eraan gerelateerd zijn. Gezien de beperkte impact op de ondergrond wordt verder onderzoek binnen de huidige werkzaamheden niet noodzakelijk geacht. Op dit moment zijn dan ook alle onderzoeken uitgevoerd die mogelijk zijn.

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site

Ondanks de bijzonder gunstige ligging zijn er uitgezonderd enkele sporen enkel sporen aangetroffen waarbij kolengruis in de vulling aanwezig is. Aangezien het een alomtegenwoordige trend is vermoeden we dat het gaat om sporen uit de nieuwste tijd. Echter komt steenkool al eerder voor. Het kan mogelijk zijn dat binnen een rijkere omgeving, zoals bijvoorbeeld een klooster, steenkool al eerder gebruikt werd. Daarom kan een oudere datering niet met 100 % zekerheid uitgesloten worden.

2.3. Waardering van de archeologische site

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek lijken de verhoopte sporen (afvalkuilen, beerputten, waterputten,…) niet aanwezig te zijn. Het lijkt erop dat jongere handelingen binnen een deel van het plangebied een destructieve invloed gehad hebben. Er wordt daarom maar een lage waardering toegekend.

2.4. Impactbepaling

In de nabije toekomst zal gestart worden met de bouw van een nieuw schoolgebouw. Dit zal 750 m² groot worden en gefundeerd worden middels een sleuffundering die 80 cm diep zal reiken beneden het huidige maaiveldniveau. De rest steunt op de vloerplaat die iets meer dan 50 cm dik zal worden. De funderingssleuf zal een verstoring veroorzaken in de natuurlijke moederbodem. In het noordoosten wordt een nieuwe parking gerealiseerd. Deze zal maximaal 30 cm diep (50 cm toekomstig maaiveldniveau) worden aangezet. Aangezien het vlak hier op bijna een meter diepte ligt blijven de toekomstige werkzaamheden beperkt tot afzettingen uit de 20ste eeuw. De zone hiertussen in zal in eerste instantie gebruikt worden als werfzone. Later wordt er verharding voor de speelplaats. Ook hier zal niet dieper dan 50 cm gegaan worden.

2.5. Bepaling van maatregelen

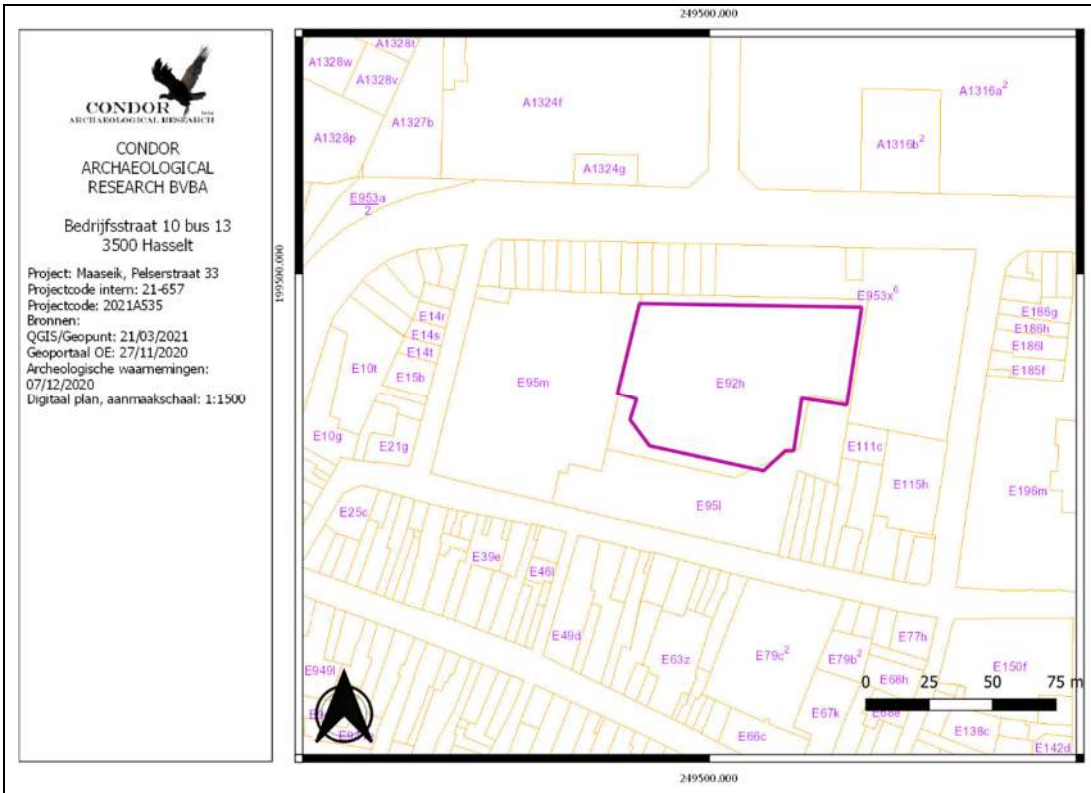
Ondanks de gunstige ligging tonen de resultaten van het proefsleuvenonderzoek een tegenovergesteld beeld aan. De ondergrond is verstoord en er zijn geen resten aangetroffen die zeker aan het klooster kunnen gerelateerd worden. Gezien de beperkte impact van de toekomstige werkzaamheden zijn we de mening toegedaan dat verder onderzoek niet zinvol is. De kenniswinst binnen de grenzen van het huidige werkgebied is te beperkt om verder onderzoek te verantwoorden. Doordat kolengruis ook een oudere datering kan hebben dan de nieuwste tijd, kunnen we niet met zekerheid stellen dat er geen sprake is van oudere sporen. Bij toekomstige ontwikkelingen die een impact gaan hebben op de ondergrond blijft bijgevolg de mogelijheid bestaan dat verder onderzoek noodzakelijk is.

Voor de toekomstige werken buiten de voormalige tuinzone blijft verder veldwerk ook noodzakelijk, het huidige onderzoek kan daarover geen uitspaken doen.

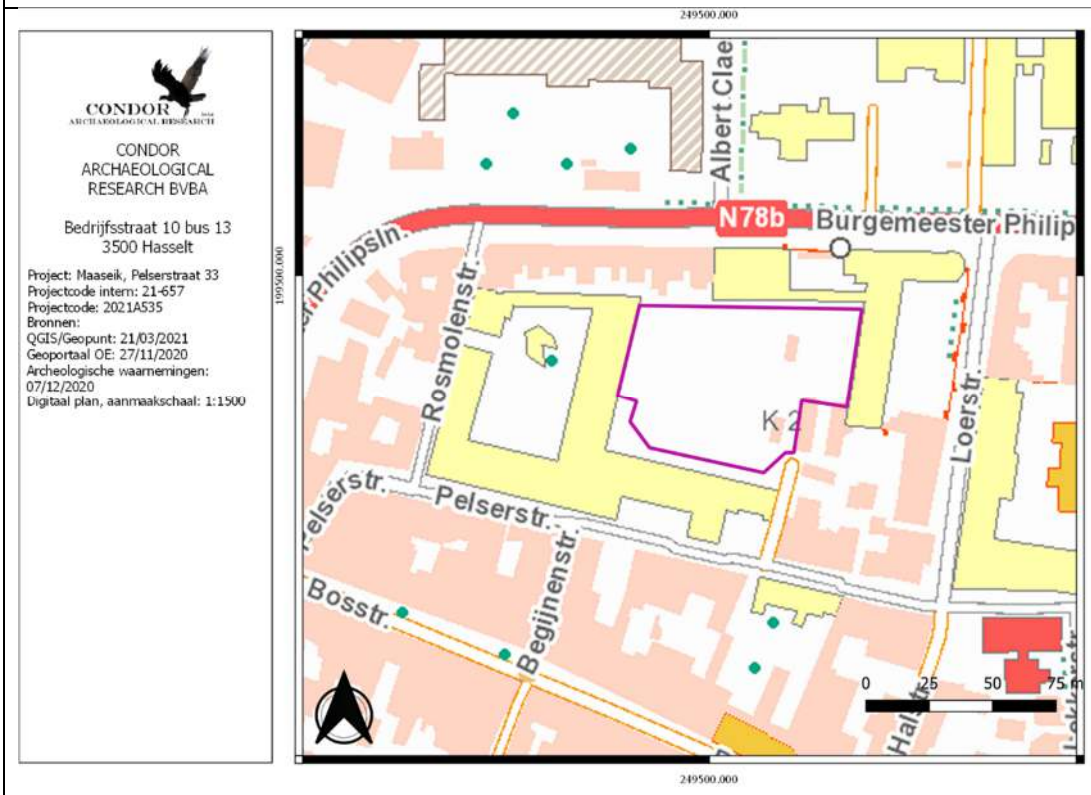
3. Programma van Maatregelen voor behoud in situ

3.1. Administratieve gegevens

Projectcode	2021A535
Aanvangsmelding onderzoek	ID 4277
Identificatie bekrachtigede archeologienota met het programma van maatregelen betreffende het uitgesteld traject	ID 9.756
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	Condor Archaeological Research bvba (OE/ERK/Archeoloog/2016/0107), Bedrijfsstraat 10, 3500 HASSELT
Provincie	Limburg
Gemeente	Maaseik
Deelgemeente	/
Plaats	Pelserstraat 33
Toponiem	
Bounding Box	**X:** 149463.75 **Y:** 199421.72 **X:** 249560.15 **Y:** 199488.26
Kadastrale gegevens	Gemeente: **Maaseik** Afdeling: **1** Sectie: **E** Nrs.: **92h**
Kaartblad	/
Kadasterkaart	

Topografische kaart

3.2. Aanleiding vooronderzoek

Deze gegevens kunnen integraal worden aangetroffen in hoofdstuk 3.2 van het proefsleuvenonderzoek.

3.3. Afbakening in omvang en diepte

De horizontale afbakening is identiek aan de grenzen van het huidige onderzoeksgebied. De oppervlakte hiervan bedraagt 4820 m².

Enkel ter plaatse van de funderingssleuven wordt een verstoring van 80 cm beneden het huidige maaiveldniveau (+/- 31.65 m +TAW) toegelaten. De uitgraving blijft beperkt tot de funderingssleuven en wordt niet breder uitgehaald dan strikt noodzakelijk. Binnen de rest van het plangebied blijft de toekomstige verstoringsdiepte beperkt tot 50 cm beneden het huidige maaiveldniveau. Als referentiehoogte wordt verwezen naar bijlage drie van de het verslag van resultaten waar alle maaiveldhoogtes ingemeten werden. Op die manier blijft hier een voldoende dikke buffer aanwezig om de ondergrond te beschermen.

3.4. strategie voor behoud in situ en technische bepalingen aan de uitvoeringswijze

Voor de parking en de speelplaats wordt de volgende strategie gehanteerd. Nadat de teelaarde is afgegraven (30 cm tot maximaal 50 cm) wordt het ontgraven vlak volledig dicht gelegd met geotextiel. Het geotextiel wordt manueel aangebracht en er wordt gezorgd dat er een overlap van 20 cm zit tussen de verschillende banen. Onder geen enkel beding mogen op de ontgraven teelaarde of op de geotextiel machines komen. Vervolgens wordt de onderfundering aangebracht. Daarbij wordt vooruit gewerkt. De machine mag op de onderfundering staan en de grond uitduwen. De gestorte onderfundering wordt dus niet vanaf het geotextiel uit getrokken. Bovenop deze laag, zelfs als ze nog niet is gestabiliseerd mogen machineverplaatsingen plaats grijpen.

Tijdens de latere werkzaamheden mag er niet in of doorheen deze laag worden gegaan.

Ter plaatse van de sleuffundering en de liftkoker wordt de bodem met een plastic dicht gelegd. Dit enerzijds voor een optimale uitharding van de beton, anderzijds om te voorkomen dat beton tot in de diepere lagen door dringt.

Er wordt een archeoloog aangesteld die de werkzaamheden opvolgt en middels plaats bezoeken ter plaatse komt controleren of de werken conform worden uitgevoerd. De archeoloog dient ook als aanspreekpunt en als adviseur voor het geval er dingen onduidelijk zouden zijn.

3.5. Fasering van de uitvoering

De werken mogen gefaseerd uitgevoerd worden.

3.6. Noodzakelijk competenties

De aangestelde aannemer wordt voor de aanstelling op de hoogte gesteld van de archeologische onderzoeken en dan vooral van dit programma van maatregelen met behoud in-situ en van het verslag van resultaten.

3.7. Risicofactoren

De voornaamste risicofactoren worden weergegeven in onderstaande tabel tezamen met de mogelijke gevolgen de te ondernemen remedies:

RISICO	**GEVOLGEN**	**REMEDIES**
Zware machines	Compactatie	Plaatsen van rijplaten
Ontgravingen	Verstoring	Onder geen beding mag dieper uitgegraven worden dan de resultaten beschreven waarden.